

SEMĂNĂTORUL ROMÂN

Independent, Cultural și Informativ

Fondator: Ing. MIHAIL GEORGESCU

Inscris în reg. publicațiilor periodice al Trib. Durostor sub No. 3 din 5 Mai 1938

Director: ing. Ion Tăbăcariu

Redacția și Administrația

Str. Petre Maior No. 4

Silistra

ABONAMENTE:

Pentru agricultori și func. Lei 150

Abonamente de sprijin Lei 300

Pentru autorit. și soc. anual Lei 1000

Momentele spectaculoase pe cari vizita Suveranului nostru le-a prilejuit în Anglia, afirmă și mai mult o indestructibilă axă LONDRA—BUCUREȘTI.

M. S. Marele Voevod Mihai de Alba Iulia a implinit vârsta de 17 ani

Făt Frumosul României, copilul cu părul bălai și ochii albaștrii ca apa mării nemărginite, Marele Voevod de Alba Iulia a implinit 17 ani.

Născut pentru a fi Rege, Flăcăul Neamului a dovedit până acum alese însușiri, pentru toate felurile de activitate socială.

La vârsta când majoritatea copiilor de seama Lui duc o viață de jocuri, Marele Voevod Mihai știe să privească viața în adâncurile ei și să recunoască toate semnele de însemnătate deosebită pentru viața românească.

Tradiția este bolta, pe sub care ochii comunității prezente a poporului nostru se așintesc, cu venerație, spre privirile trecutului românesc, pentru a-l putea păstra mereu viu în suflete și amintire.

Fiecare sărbătoare, prăznuită de Neamul Românesc, este pentru Regesul Fiu prilej de smerită reculegere sufletească sau de înălțare în duh.

Moștenitorul Tronului nu se mulțumește numai să asiste ci participă la tot cece este datină străbună.

Paștele, Crăciunul, Anul Nou, toate sărbătorile sunt celebrate de Marele Voevod Mihai așa cum a fost lăsat din moși-strămoși.

Un fapt, povestit de d. Teofil Sidorovici, comandantul „Străzii Țării” (în volumul: „Din viața unui Fiu de Rege”) este îndeajuns de elocvent, în cece privește venerația Marelui Voevod Mihai pentru tot cece este datină românească.

Cităm:

„Era în săptămâna cea mare premergătoare sfintelor Paști. Măria Sa însoțit de Adjutantul Regal, vizitează o expoziție de ouă încondeiate, unde se arată și obiceiurile de Paște în diferite părți ale Țării.

„Pe un raft în mijlocul farfuriei tivite cu roșul aprins al ouălor artistic încondeiate, un cozonac moldovenesc rumen și îmbietor, oprise privirea Măriei Sale.

„Ce frumos este!”

Doamna de alături se repede să taie o bucișcă și să-l dea să guste.

„Nu, nu, o opri Măria Sa întinzând mâna; suntem în săptămâna Patimilor și nu se cade să ne înfruptăm.”

„Și trecu mai departe cu aceea lumină în priviri, pe care o dă puterea de înfrânare a dorințelor.

Prințul moștenitor al Coroanei române participă tot mai intensiv la manifestațiunile publice din țară.

În momentele sărbătorești îl vedem în tribunele regale alături de Augustul Său părinte, consfințind însemnătatea actelor de înălțare a prestigiului și forței României.

Uneori primește delegațiuni, chiar și în streinătate, de a

reprezenta Tronul; în tot câte ocaziuni s'a achitat în mod vrednic și a răspândit în jurul Său farmec recunoscut.

Marelui Voevod Mihai i-se pun la îndemână toate prilejurile de a-și însuși o cunoștință solidă despre fazele acțiunilor menite să i dea tăria și strălucirea de mâine.

I se dă o educațiune aleasă, sub directa supraveghere a M. S. Regelui, pentru ca în ceasurile de răspundere ale viitorului poporului român Măria Sa Voevodul să știe ținea cu demnitate cumpăna evenimentelor.

Instinctul poporului nu dă greș. El se îndreaptă cu încredere și nădejde spre vlăstarul strălucit al Familiei noastre Regale; chemat mâine să ia în mâinile Sale pregătite sceptrul Domniei.

Țara urează Măriei Sale sănătate, fericire și ani îndelungați.

La Balcic s'a închis o inimă de Regină.

Tunurile românești au trimes în văzduhul înfiorat ultimul salut neuitatei Regine!

Talazurile Mării Negre s'au cutremurat la țarmul de argint al Balcicului, în ziua de 29 Octombrie, ziua de naștere a Reginei Maria.

Ofițerii de marină au pășit cu ochii de șoimi scăldați în lacrimi. În mâini purtau biscateaua de aur, adăpostind cea mai sfântă relictă, cea mai nobilă inimă dintre toate inimile pământului.

Iar în urma lor, au răsunit pe lespezile palatului din basme înșiși pașii Suveranului și ai Familiei Regale.

Ultima dorință a Reginei Maria a fost implinită într-o zi de toamnă minunată, în decorul de vis oriental, așa cum îi plăcea Reginei.

„Nicăeri pe lume nu sunt toamne atât de frumoase, ca toamnele românești”, — scria Regina în ultima carte apărută la vitrinele noastre, — și într'adevăr Dumnezeu i-a dat, în dar, de ziua tristei solemnități cea mai frumoasă zi de toamnă.

Deacum Balcicul va fi pentru noi de două ori mai pretios. Acolo în Capela Stella Maris, se odihnește într-o veșnicie inima de aur, care s'a sbătut pentru Neamul Românesc, a suferit și s'a jertfit.

În pământul dobrogean, în palatul de poveste, construit după inspirația Reginei Maria, inima de mamă și de femeie vitează, pe care n'a putut să o cuprindă lumea întreagă, stă acum cuminte, străjuită de legende.e mării și de dragostea pioasă a poporului.

Lacrimile au curs fără stăvilă pe obrazul Copiilor Ei, și pe fața aspră a marinarilor, arătând din nou cât de iubită a fost Ilustra Suverană.

De acum silueta albă de domniță bizantină nu se va mai vedea ziua, pășind sveltă și visătoare printre minunatele straturi de flori.

Doar noaptea, spiritul Ei se va arăta bătrânului paznic turc al Castelului, străjuind până în zori odoarele Ei dragi, amintirile inspiratoare.

În această ultimă dorință a Reginei scriitoare, vedem un mare simbol, — hotărârea supremă de a sta și după moarte cu inima de veghe în Dobrogea noastră, lângă marea românească, ce asigură bogăția și viitorul nostru în aceste vremuri de turburări între popoare.

MONUMENTUL Regelui Ferdinand

Din inițiativa D-lui Col. Eug. Demetrescu, prefectul județului, s'a ridicat, în Silistra, un foarte frumos monument Regelui Ferdinand Intregitorul Neamului.

În prezent, monumentul este gata și se așteaptă fixarea datei pentru inaugurare. La acesta, care este al doilea din țară, se speră a lua parte și M. S. Regele Carol II și membrii Inaltului Guvern. Lucrările și pregătirile atât ale pieței, grădinei și trotuarelor care vor înconjura marelui monument sunt conduse, personal, de d-l Col. E. Demetrescu și vor constitui părțile de ansamblu, cari vor da Silistei un aspect de civilizație și bun simț.

Programul D-lui EUGEN TITEANU ȘI PRESA

A constituit desigur un eveniment, anul acesta, congresul tradițional al „Federației presei din provincie”, prin prezența la deschidere a d-lui Eugen Titeanu, subsecretar al Propagandei și presei.

Ministrul scriitorilor zilnici a formulat cu acest prilej un program de activitate, care cuprinde însăși rațiunea de a fi a acestui Subsecretariat.

Presă, desigur, este una din forțele principale în alcătuirea Statului modern. În cuprinsul ei stau mereu la pândă atâția ochi care însumă critica vigilentă pe marginea actualității; critică neinduplecată, ce stă să îndrume rătăcirile de o clipă, fie a unora dintre diriguitori fie a opiniei publice. În „revoluția regală de după 10 Februarie”, cum a definit d. Titeanu regimul în curs, rolul presei de interpret al inițiatorilor diriguirii, a fost cu mult împușinat, datorită faptului că astăzi administrația publică nu mai lucrează așa cum gândesc miniștrii — fiecare pe cont propriu și deci mai susceptibili erorilor — ci, conform unui plan prestabilit, la făurirea căruia alături de ministerul de resort, își dau contribuția toți ceilalți membri ai cabinetului, adăogând-se la avizul lor, în ultimă instanță, când n'a precedat discuțiile, înțelepciunea și grija de fiecare clipă a Suveranului în favoarea progresului general.

Astăzi însă presa are un rol îndoit pe lângă opinia publică: acela de a informa cu grijă, exactitate și bună credință, spre a obține mereu pe linia interesului național, ferind-o să cadă în erorile anarhizării la îndemnul, cine știe căror agitatori oculte. Alături de acest rol, îi revine un altul: de a fi factor de cultură.

Asupra acestei laturi, a insistat d. Eugen Titeanu în îndreptarul pe care l'a pus înainte gazetarilor din provincie la congresul lor dela Sibiu.

Presă, factor de cultură, iată un titlu de nobletă pe care ține să-l adauge breslei pe care a ilustrat-o, subsecretarul dela Propagandă.

Se poate spune că noul regim, propagând un atare ideal presei românești, îndeplinește o revoluție autentică. Se duce la desăvârșire procesul de evoluție de până acum al scrisului zilnic.

Presei astăzi i-se rezervă surpriza eliberării din servitute de a sta la ușa electoralului pândind unde pleacă, cu cine ia masa, cine îl vizitează înaintea cafelei cu lapte și pe întunecul nopții adânci.

A spus-o d. Eugen Titeanu că vremurile cer o presă care să-și adauge la promptitudinea informației, climatul ideilor, o atmosferă de intelectualitate. Fără îndoială că pentru a se atinge un atare țel, se cere o îmbunătățire a condițiilor materiale ale presei.

E dintre acei care nu făgăduiește decât atunci, când știe bine că se poate ține de cuvânt. Putem fi siguri deci că presa română, sub primul ministeriat al propagandei, va intra într-o nouă etapă, dovedind vehicul de cultură, de intelectualitate, purces în straturile largi populare.

„Revoluția regală” de care vorbea d. Titeanu, își croiește astfel titlul istoric de recunoștință în sectorul presei.

SLABICIUNEA de SUS

Dăunăzi, ziarele au anunțat descoperirea unei afaceri urâte din care statul ar fi eșit cu o pagubă de 42 milioane lei. Aceasta s'a întâmplat din cauza unui avocat cu nume neromânesc și lipsit de corectitudinea profesională; iar scandalul produs la Ministerul agriculturii—Direcția Reformei agrare—n'a fost altceva decât spargerea unui buboi al regimului politicianist vechiu și putrezit. Ca urmare a acestei descoperiri, s'au petrecut două fenomene: Primul, opinia publică s'a revoltat și a început să slăbească respectul ideii de cinste și dreptate, ce se cuvinea instituției de Stat, recte: Ministerului agriculturii și slujbașilor săi. Secundul, prin sinuciderea unuia dintre cei mai simpatici, mai bun și activ, director general al Ministerului. Putem chiar adăoga că mult regretatul I. Fianu, a fost unul din stalpii Reformei agrare a vechiului Regat. Bănuelele justiției și perseverența ce se pune în descoperirea și pedepsirea hoților banului public, au căzut și asupra directorului Reformei agrare, care până'n momentul chemării sale la Cabinetul de instrucție, ar fi jurat o duzină de miniștri și mii de slujbași agricoli și neagricoli din țară, despre nevinovăția acestuia. Pus sub acuzare și tratat, în asemenea ocaziuni, fără excepție sau menajamente, fostul director al Reformei agrare, a constatat în imaginația sa că totul s'a dărâmat pentru restul vieții sale și s'a sinucis, înjunghindu-se cu un cuțit.

...Acum perioada de fierbere a opiniei publice aproape a încetat, pecetluită pe mormântul aceluia care într'un moment de slăbiciune și-a curmat viața, desigur, fără a rezolva gravul proces. În același timp, Justiția, în mod obișnuit își continuă cercetările. Pe când spectatorii imparțiali și martori vreme de douăzeci de ani a celor ce s'au pe-

trecut în Ministerul agriculturii, constată, privind statul de serviciu și notițele biografice ale diversilor, următoarele: Unele persoane puse la locuri de conducere din prea fragedă tinerețe, grație unor împrejurări și a unui noroc, conduc barca vieții, fie ca păstrători ai moralei și cinstei publice, fie ca vajnici conducători ai unei cete, zise „ceata micilor și bănuților”, atâta vreme până se isbesc și ei de prima piedică a răspunderii faptelor lor. Atunci, din cauza lipsei de tărie sufletească, însușire care nu se capătă de cât prin oțelirea omului prin suferințe morale și privațiuni, conducătorul de eri, acuzatul de astăzi sau de mâine, redus la noțiunea de om, ca toți oamenii obișnuiți, pe care, până eri nu-i vedea de cât de la înălțimea Olimpului, nu găsește altă scăpare de cât în suprimarea vieții sale. Este un gest disperat pentru unii de a și apăra onoarea familiei etc. etc. iar pentru alții de a sfârși cu suferința fizică și morală pe care niciodată n'au fost în situația de a o gusta. Toate considerentele de mai sus, rămân formule vagi, sau fundamente clădite pe nisip. Ceea ce rămâne însă neschimbabil și mai valabil, de cât toate legile, este acuzația terminată printr'un paradox, că: Slăbiciunea este cea mai tare sus. Adică acolo unde totul se rezumă numai la a da dispoziții, a'ți cântări, fie celui mai mic, dreptatea cu gramul, a'ți opri elanul chiar dacă o viață te-ai sbatut ca peștele pe uscat, natural poate chiar în aceiași instituție ca și cei privilegiați mai mult de noroc. Iată dar originea și rezidența slăbiciunii. Și aceasta se va afla și de aici încolo, atâta vreme, cât acei mari nu vor fi întăriți prin suferințe morale și privațiuni materiale, pe care le încearcă de zeci de ani, unul ca d-ta, sau poate ca și mine, onorate cititor.

Mihail Georgescu

ROSTUL și VALOAREA LEGII BRESLELOR

Noua lege a d-lui ministru Mihail Ralea, privind recunoașterea și funcționarea breslelor din țară, este pe cât de bine venită pe atât de darnică în sugestii și în învățăminte.

În declarațiile, pe care le-a făcut, d. ministru Mihail Ralea, a ținut să accentueze asupra acestei realități astfel:

„Acțiunea Statului e pretutindeni în continuă creștere. Economii planificate, economii dirijate conduc viața națiunilor.

„Viața se colectivizează din ce în ce mai mult, în timp ce importanța individului se estompează”. În același timp, legea breslelor mai ține seamă încă de un fapt, peste care în nici un caz nu se putea trece, și anume: de faptul că îndepărtării politicii sterpe din preocupările cetățenești, trebuie să-i urmeze o viguroasă acțiune de unanime eforturi gospodărești. La aceste străduințe de întărire gospodărească a țării, muncitorii trebuie să ia și ei parte, prin strângerea lor la un loc, sub scutul Statului. Într'un cuvânt, legea d-lui ministru Mihail Ralea a dat însemnătatea cuvenită problemei înlocuirii tipului politic-social prin unul economic social.

Ce era în trecut, se știe. Impărțiri în o mie și una de sindicate, de sub-sindicate, muncitorii își divizau puterile și în chipul acesta revendicările lor nu aveau totdeauna forța și autori-

tatea necesară. Era situație de cele mai multe ori nenorocită pentru chiar interesele vitale ale muncitorimii.

Concentrând sindicatele muncitorești într'unul singur, se deschide muncitorimii românești noi orizonturi și îi inspiră nou ritm, existent în toate marile state.

Un distrugător: Paludismului (malaria, frigurile de baltă)

Relațiile asupra teribelei epidemii care s'a iscat, de câțiva timp, în insula Ceylan sunt încă unii în memoria tuturor. Se produceau în fiecare zi sute de cazuri mortale, spitalele erau suprapopulate de morți și mii de bolnavi, iar cea mai mare parte a personalului era atinsă de aceeași boală ucigătoare. Medicii și infirmierile se temeau să nu le lipsească chinina. Dacă studiez geografia Ceylanului, ești surprins de faptul că în sud-vestul acestei insule minunate și fertile, populația e foarte deasă, în timp ce, în nord, este mai rară. Partile mijlocii și de nord ale Ceylanului n'au fost întotdeauna atât de deșerte. Ruinele de orașe vaste și mărețe ce le descoperim încă în pădurile tropicale, sunt o mărturie. Orașele,

templele și lucrările de irigație ce au fost părăsite înainte de era creștină și au fost descoperite în secolul trecut, mărturisesc că, în decursul timpurilor trecute, stăpneau acolo o civilizație și o cultură remarcabilă. Templeimense de granit au fost construite într'un stil imprumutat din Iava. Se regăsesc de asemenea palate imense, măreț decorate cu sculpturi și cu picturi și unul die cele mai mari rezervoare ce au fost construite vreodată pentru cultura orezului cu o capacitate de 14 milioane de metri cubi și cu o lungime de 17 kilometri. Cultura orezului era atunci una din principalele surse de bogății și în același timp una din cauzele decadenței frumoasei civilizații, căci ea favoriza, prin bălțile sale, înmulțirea țânțarilor. În secolul XII-lea populația din Indiile Britanice făcuseră incursii în nordul Ceylanului, aducând și paludismul ce devine o boală endemică ce omoara pe copii în leagăne sau îi slăbea pentru toată viața. Locuitorii părăsira deci orașele bântuite de malarie (friguri de baltă) și se instalară în Sud-vestul Ceilanului și în regimile cele mai sănătoase. Dar, din nefericire, paludismul nu dispărui emigră spre sud și rămase acolo definitiv fără a lua o amploare atât de mare ca la nord. El constituie totuși o amenințare permanentă pentru sănătatea populațiilor, ceea ce ne demonstrează și recenta epidemie.

Singurul lucru de reținut e că chinina constituie un remediu suveran contra acestei boale. Tratamentul rapid cu chinina, recomandat de comisia de paludism a Societății Națiunilor, în decursul căruia ajunge să iei, în timp de 5—7 zile, 1—1,2 grame de chinină, realizează o cură foarte simplă și foarte ieftină.

Pentru profilaxie, trebuie luată o doză zilnică de 0,4 grame de chinină în tot timpul perioadei paludismului.

Președintele Trib. nostru.

Nu scriu spre a ne măguli ci numai din plăcerea ce o avem de a fi croniciari imparțiali, împărtășim și cititorilor câteva impresii, date în linii scurte. Am cunoscut pe d-l Brătescu, președintele Tribunalului Durostor, aici la Silistra în cabinetul său, așa cum altă dată am cunoscut pe distinsul președinte, d-l M. Bujenită, astăzi Consilier de curte, înaintașul d-sale. Atunci cu d-l Consilier Bujenită, când te duceai la d-sa cu interese deslegabile prin legi, plecai plin de satisfacție, prin vorba blajină și primirea prietenoasă ce-ți făcea. Astăzi timpurile s'au reinvertors. În locul cărturarului magistrat Bujenită, al cărui birou de lucru era încărcat de opere ale juriștilor români și străini, găsești pe alt îndrăgît al cărții al prieteniei și omeniei, pe d-l președinte Brătescu. Tânăr. Plin de viață. Cunoscător al oamenilor și din alte domenii de cât ale justiției, cu d-l președinte al Trib. nostru, îți îngădui să feși pânza ideilor curate și să crezi în dreptatea pe care d-sa o împarte. Toți cetățenii, fără excepție, au acces și un cuvânt bun de la d-l președinte. Ședințele prezidate de d-sa, sunt cu

adevărat solemne. Ce putem spune altceva? Județul Durostor, fericit, este încrezător și respectuos față de împărțitorii actuali ai dreptății, în frunte cu d-l Președinte Brătescu. Aceste câteva cuvinte constituiesc omagiul nostru față de d-sa și de actualii magistrați ai Durostorului, omagiu care deși puțin tardiv, este sincer din inimă și întrupează simțământul opiniei publice.

M. G.

Festivitățile dela Cernăuți.

La 23 Oct. a. c. a avut loc sărbătorirea d-lui V. Iamandi, ministrul justiției cu ocazia introducerii legilor românești, în Bucovina. Au luat parte toți capii autorităților bucovinene, precum și d-l Ministru Eug. Titeanu, împreună cu ziaristii din Provincie. La această festivitate și consfătuire a fost invitată telegrafic și gazeta „Semănătorul Român”. Cu ocazia sărbătoririi, au făcut declarațiuni importante d-l Ministru Iamandi, iar printre altele, a anunțat, în numele guvernului, formarea unui front unic, al energiilor creatoare, atât de trebuitoare Patriei. d. Ministru Titeanu s'a ocupat de organizarea presei din Provincie.

Magaziile din oraș.

Am arătat, într'atâtea rânduri, pericolul ce-l prezintă magaziile de cereale, aflate în oraș. Pentru curmarea acestui neajuns, am solicitat d-lui primar, să cerceteze și apoi să dea dispozițiuni de dărâmarea lor. Dar cu regret vedem că minoritarii, proprietarii acestor magazii, își văd de treabă, nestingheriți de nimeni. Asemenea magazii se află pe Bulevardul Ostrov și Bulevardul Constanța. Solicităm din nou bunavoiența d-lui Primar spre a face să dispară magaziile din centrele populate ale orașului nostru.

DIVERSE.

— D-na Dr. Eugenia Stănescu Botez, medic definitiv al Circumscripției Otopeni din județul Ilfov, a fost transferată, în aceeași calitate, la circumscripția Docșilor din județul nostru.

— D-l Ministru, profesor Mihail Ralea, a aprobat, cu începere din luna Octombrie a. c., sporirea cuantumului de salariu, pe oră, al tuturor profesorilor din învățământul muncitoresc.

— Se știe că s'au desființat prin constituție—curțile cu juri—și s'au înființat, în locul lor, curțile criminale.

Curtea criminală din Constanța a început judecarea proceselor, deferite ei, în ziua de 31 Octombrie a. c.

Posta redacției.

[Unui abonat supărat.

Când vi-s'a cerut achitarea abonamentului, ce ați uitat-o de câțiva ani, v'ați supărat și ați ponegriț gazeta noastră de față și cu altă persoană. Era mai logic și mai nimerit să scrieți pe gazetă că refuzați primirea și o trimiteați la poștă. În acest caz, ne mulțumiam cu atâta. N'ați procedat așa, de aceea terminăm cu dictonul francez: „La noblesse oblige”, fiindcă vă place să citiți tranșezeste.